

#POZHAJ BÓH ČASOPÍS EVANGELSKÍCH SERBOW

4. číslo

Budýšin, apryl 1980

Létník 30

Hrono za apryl:

Nichtó njemože druhí
zaklad założić, chiba tón,
kiž je założeny,
kotryž je Jézus Chrystus

Koždy, kiž sebi chěžu twari, wě, kak wažny je za cyłe twarjenje kruty zaklad. Njewotpowěduje zaklad cyłe mu twarej, so wšo synpne!

To pak njeje jenož při twarjenju tak, ale tež w žiwjenju, njech je to w žiwjenju jednotliweho čłowjeka abo cyłeje cyrkwy. Tež tu je kruty zaklad trěbny, na kotrymž so može dale twarić.

Što je za tebje zaklad, na kotrymž ty swoje žiwjenje natwariš? Su to twoje mocy a kmanoscé, z kotrymiž chceš wše čeže sam přewinyć? Abo twariš ty na druheho čłowjeka, kiž tebi pomha abo samo za tebje wšitke čeže z puća wurumuje? Abo ličš ty z druhiemi mocami? Jeli smy sprawni, dyrbimy wuznać, zo husto w žiwjenju na tajke abo podobne wěcy twarimy. Ale je to kruty zaklad? Dzerži tutón twar? Hdyž so spušćeš na swoje mocy a kmanoscé, dyrbis̄ spoźnać, zo mocy woteběraja a zo su čeže wjetše hač twoje móžnosće je přewinić. A druhi čłowjek tebi drje pomha (Bohu džakowan, zo tak je!), ale wón tebje tež samoho wostaji, dokelž njemože jenož za tebje tu być.

Podobnje ma so tež cyrkej prašeć, na čo wona twari — što je za nju zaklad. Twari wona na swoju mocy a kmanoscé? Abo twari wona na druhe mocy, snano na mocy, kiž časej wotpowěduja a tohodla so wuspěšne być zdadža? Ale tež tu płaći: Tajki zaklad njedžerži. Cyrkej, kiž na někajke mocy abo někajkeho čłowjeka twari, njetwari na kruty zaklad! Cyrkwiniske stawizny to pokazuj.

Naše hrono nam druhí zaklad pokazuje: Jézusa Chrystusa. Wone nam praji: jenož tutón zaklad je móžny — je prawy zaklad za kóždeho z nas a za cyrkej. A tutón zaklad njetrjebamy hakle założić, ale wón je hižo założeny. My móžemy na nim dale twarić. Kak pak so na tutym zakladze dale twari?

Naše žiwjenje so potom na zaklade Jézusa Chrystusa twari, jeli so

jemu w cyłym našim žiwjenju do-wěrimy. Što to za nas rěka, wo tym dyrbjeli přeco zaso přemyslować. Tu chcu jenož hišće na druhí aspekt pokazać. Naše hrono rěci k nam w jutrownym času, potajkim w času, hdźež na horjestanjeneho Knjeza myslimy. Njerěka to pak tež, zo njetwaramy jenož w tutym žiwjenju na Chrystusa, ale tež za naše wěcne žiwjenje?

Japoštoł Pawoł je jónu prajil: „Stajmy-li jenož w tutym žiwjenju na Chrystusa nadžiju, smy najhubjeński

mjez wšitkimi ludźimi.“ W našim wobrazu wo twarjenju by to rěkoło: Štož so na zaklad natwari, ma zakładej wotpowědać. Jeli je naš zaklad kruty, potom móžeš wjacze hač lochku drjewjanu budu na njon stajić. To rěka: Zaklad našeho žiwjenja, Jézus Chrystus, je tajki, zo njemožeš so jenož w tutym žiwjenju na njego spušći, ale tež potom, hdyž dyrbis̄ wšitko swětne wopušćić a wotsal hić. Njeje to wopravdze kruty zaklad, hdyž potom wěš: tež nětko směm so Chrystusej dowěrić, dokelž tež nětko wón mje džerži?

Albert

Konwent serbskich ewangelskich fararjow

W kóždym čisle našeho „Pomhaj Bóh“ steji w impresumje: „Rjaduje Konwent serbskich ewangelskich duchownych“. Sto pak so zady tutoho wuraza chowa?

W našej cyrkwi zetkaja so fararjo samsneje wokoliny měsačnje na konwenče. Słowo „konwent“ příndže z lačiny a rěka „zhromadzina“. Jedna tajka zhromadzina fararjow je serbski konwent, ke kotrymž slušea skoro wšitcy serbscy fararjo. Bohužel je najwjac z nich hižo na wotpočinku.

Náše zeñdzenja jako serbski konwent so wézo w serbskej rěci wotměwaja. Započnemy přeco z biblickim dželom, dokelž wěmy, zo nima my jenož sami bože słwo připowědać, ale zo runje tak tež pod božim słowom stejimi. Wézo ma tajke zeñdzenje tež nadawk, nas zeznajomić z nowymi teologiskimi spóznačemi. Za tute dalekubljanje smy sebi fararia Feustela-Minakalskeho wuzwolili, kiž nam na dobre wašnje wo tym referuje. Wulki džel našeho časa pak trjebamy za prašenje našeho džéta a zastojnista. Za nas Serbow to wobsebe rěka, zo so sobu staramy wo serbski cyrkwienski džen a wo kublanski džen a docyla wo serbske cyrkwienske živjenje w našich wosadach.

„Tak je Bóh swět lubował“

Kublanski džen 1980

Póndželu, 25. februara, zeñdze so nimale 80 wosadnych we wosdanym domje na Hornčerskej ke kublanskemu dnjej. Hladajo na jara njepřihodny čas – džensa nimaja tež rentnarjo ženje čas! – je to poprawom nahladna ličba. Najebać to by zawěsce sobota přihodniša byla.

Džen započa so z kemšemi. Liturgiju a předowanje měješe farar Cyril Pjeh. Konwent serbskich fararjow bě jemu jako předowancki tekſt postajił znaće słwo ze sčenja po Jancie: „Tak je Bóh swět lubował, zo je swojego jeničkeho narodženeho Syna dał, zo bychu wšitcy, kiž do njego wěrja, zhubjeni njebily, ale wěcne živjenje měli.“ Město wobsaha tu jenož jedyn wothlós: „Knjez farar, mi so to tak jara lubi, zo sće Wy stajnje tajki optimist, štož nastupa přichod swěta a našeje wěry!“

Po kemšach, wo kotrychž pozdžišo superintendent Wirth jara sylne so buspěwanje wosadnych chwaleše, postrovi předsyda Serbskeho cyrkwienskeho dnja, farar Gerat Lazar, přitomnych a předstaji jich mjez sobu přez to, zo da po rjedu so pokazáć wobdzělnikow z jednotliwych wosadow. Z někotrych bě tójsto, z někotrych nichtó. Runje na słwo zastupi tež farar pater Nawka ze Zdžerje a bu kaž stary přečel wutrobnje witaný. Bě pytnyć, zo wobhladuja jeho přitomni jako swojego wosobinskeho přečela.

Potom stupi, na kublanskim dnju přeni króć w tutej funkciji, farar Siegfried Albert-Hrodžiščanski, kotryž ma nadawki Serbskeho super-

dach. Wot loňšeho lěta sem so tež druhdy z němskimi fararjemi našeje wokoliny, kiž su w serbskich wosadach, zetkamý. Tak pomhaja zetkajna našeho konwenta nam při našim džele w našich wosadach a njejsu na žadyn pad zhubjeny čas.

S. Albert

ČITARJO PISAJA

Hdyž čitach w „Pomhaj Bóh“ (3/1980), zo „su wšitke katolske fary PB wotskazali“, dopomich so na zrudnu, ale džensa hišće wěrnu myslíčku w Cišinského basni „Moje serbske wuznaće“:

Lud naš dželeny a roztorkany zwonka, znutřka, na wjacore wašnje je a w ničím njeje žadyn cylk. A w tych jednotliwych wotšćepkach telko zwady, ach, a ščepjenja! Wšedny lud, tón čini swoju wěc a džerži k serbskej zemi so a rěci. Ale často Serbia zdželani žechnaj a nječinaj, štož žada přislušnosć wot muža čestneho.

Wot mnohich čitarjow PB, tež katolskich, wěm, zo wutrobnje wobžaruja horjeka mjenowane wobzamknjenje abo postajenje. Bóh dał, zo by so ekumeniska mysl w Serbach pravje bórze plodnje wobnowita!

Čitar PB a KP

intendenta spjelnić, za rěčniski pult. Wuškinje zwjaza wón postrowjenje z rozprawu wo swojej dželawosći. Informacija džerži ludži hromadźe! Wón praji we hlownym: Styki ke krajnostawskemu hamtej a k němskemu superintendentej Krebej su dobre. Skoro wšitke serbske wosady su postajili znowa swojich zastupjerow za „serbsku synodu“. Serbske kemše so prawidłownje wotměwaja. Wosebje džakowaše so superintendentej na wuslužbie Wirth, kiž ma jako wuměnkarsk skoro koždu njedželu dwoje serbske kemše. Potom informowaše wón wosadnych wo tym, zo je zhotowjenje našeho časopisa „Pomhaj Bóh“ droše hač 20 pjenježkow na číslo, zo trjebamy potajkim nuznje dobrowolne dary. Komisarski superintendent postrowi wosadnych na kóncu z hešlom dnja ze Swjateho pisma.

Tohorunja dobre informacie poda naš serbski zastupjer w Sakskej krajeň synodze, knjez Łatki z Budyšinskiskej wosady (Přiwic). Wón porěča wo swojich čežach zrozumjenja a rěčenja „před telko wučenymi ludžimi“ – cím bøe wažimy sej jeho dželo za nas! – a rozprawješe potom wo synodalnym džele powšitkownje a wo pröcowanach wo Zjednočenu ewangelsku cyrkje w NDR konkretnej. Na kóncu informowaše nas wo temje naletnje synody „450 lét Augsburgskeho wuznaća“ a wo posedzenju Centralneho komiteja Swětoweje rady cyrkwiow w Drježdānach (PB hižo wo tym rozprawješe).

Hłowna wěc kublanského dnja bě, kaž přeco, referat. Farar G. Lazar rěčeše wo temje: „Wšelake wuvića ewangelskeje cyrkwe w dowónjskim a powójnskim času, wosebje w serbskich wosadach.“ Rěčnik slubi redaktorej, zo poda jemu hlowny wobsah

Redakcija přeje wšem swojim čitarjam, dopisowarjam a přečelam žohnowane jutry, miłość źiweho Chrystusa!

za PB, a tuž njetrjebamy dale wo tym pisać, chiba to, zo namaka referat jara dobrý wothlós mjez připo-slucharjemi.

Potom příndže knjez pater Nawka doprědka a porěča k zhromadzonym kaž bratr mjez bratrami. Wón rozprawješe wo swojim njezbožu z awtom a wo swojej chorosći. Cyle jeho rěčenje bě wuraz dowěry a lubosće mjez paterom a ewangelskimi Serbam.

Po slodnym, hačrunjež jednorym wobjedze a kofeu wuži superintendent Wirth připołdišu přestawku, zo by sej zapisal někotre wurazy z ručneho ratarskeho džela, kotrež hroža so ze serbskeho źiweho słownego składa zhubić.

A potom bě „forum čitarjow Pomhaj Bóh“! Wón bu wot superintendenta Wirtha nawjedowany. Wón wotprášowaše měnjenje k časopisej wot wonkowneho hač k wobsahej. Rěčeše so z jara wulkej wotewrjenoscu. Redaktor na mnohe wěcy hnydom wotmolwi. „Horca“ bu diskusija, jako džese wo politiske nahlady, kotrež so několé w „Pomhaj Bóh“ je-wja a kotrež so přjedy w nim jewja-chu, hdyž tež nic tak wotewrjenje kaž džensa. Ale je derje, zo so zjawne wo tym rěči a nic za chríbjetom! Redaktor prošeše w swojim skónčnym słowie naležne wo to, zo by-chu ludži jemu tež swoje swary na redaktora napisali a nic za chríbjetom rěčeli! Wón přirunowaše to ze „špricu“, kotař tež najprije zabolí, ale potom je hojaca. Tak wotewrje-ne słowo tež hoji!

Cyla institucija kublanského dnja je jara dobre počinanie a přez pře-położenie na přihodniši čas by so jeho skutkownosć zawěsce hišće jara zvyšiće hodžala!

C. P.

Wy budźeće moji swědcy ...

12. pŕinošk

Prokop Urban

Moto: „Štožkuli sée scinili jednomu z mojich najmjeń-
šich bratrow, to sée mi scinili.“ Mt 25,40

Wat Boha pósłany člowjek

„Njemor!“ Kruće a energisce klinči tuta boža přikaznja. Bjez kóždeho dalšeho slova, bjez někakjeho přispomjenja abo wuswětlenja. Njemor! Jako jasny błysk direktnje z njebjes leći přez swět, zaleći do wutroby kóždeho, kiž do Boha wěri! Njemor! Jenož dwojce hišće stej božej kazni tak kruće, tak wótrje a tak jara dorazne w swoim krutym rozkazu! Ně, tudy woprawdze njeje ani jednoho wuwzaća! Žiwjenje kóždeho člowjeka je z tutej božej přikaznju dospołnje škitane! To rěka — by mělo byc škitane! Znajmjeńša wšudze tam, hdźež so ludžo k Bohu wuznawaja. Ale ...

Hač do džensnišeho su wójny, hrozne, gravoćiwe wójny, hač do džensnišeho so zabiwa ...

A zabiwaše so tež tehdhy woneje 20. a 21. meje pola Budyšina w lěće 1813, jako přez Łužicu céhneše Napoleon. Zrudne běchu to dny, zrudny štvortk a pjatk to bě, tež hdźy snadž tehdhy slónčko so swěčeše a powétr wonješe za rozkčetymi lukami. Ale krk ptačkow bě skamjenjeny ...

Bitwa so skonči. Hrozna, krawa bitwa. Sta ludži zaplácichu júž ze žiwjenjom, tysacy běchu zranjeni. A sta ludži schorje na natykliwe chorosće, kajkež je zdawna sobu přinjese njesmilna wójna.

W Budyšinje bě zlē. Bě mało lěkarjow, mało lěkarstwa, mało k zawjazjanju ranow a mało tych, kiž bychu ranjennych wothladali, kiž bychu z mjeckej ruku změrowali jich čelne bolosće a kiž bychu z mjeckim słowem tróštowali w jich dušinych boloséch. Mało bě tych, kotřiž bychu měli dosć scérpnoscē a lubosće, pozastać tež při ťožu toho, kotremuž bě zbyla jenož hišće mała chwilka žiwjenja, zo bychu jemu podzérželi ruku a jemu prajili snadž něsto słowow wo Tym, kotřiž je z nami w žiwjenju a w smjerći. A tola tole wuměracy člowjek najbole trjeba ...

A tehdhy wujewi so njezbožownemu Budyšinej, městu połnemu bolosów, połnemu čerpjenjow, połnemu stonańja a sylzow, městu połnemu wuměranja, tutomu městu wujewi so jako „člowjek wat Boha pósłany“ šesćadwace-čílenty wučer na Budyskej šuli za chude džéci, Jurij Jur.

W chudej, jara chudej swójbje bě so narodžil tehdhy w naléču lěta 1787 w Židžinje mały Jurij. A roscēše jako z wody w słoncu lubosće wobeju staršeu, w radostnej zhromadnosći cyłeje swójbzy. Hižo poča chodžić do šule, a tu so wukopa, zo je to jara wobdarjeny hołčec. Tak dosta so z pomoc mnohich a mnohich dobrych Serbow najprije na gymnazij do Budyšina a dokelž tež tam tak wuběrnje wuknješe, zo bě stajnje mjez přenimi, woteńdže na uniwersitu do Lipska a studowaše tam teologiju. Studowaše a dostudowa. Wróci so zaso do Łužicy, do Budyšina. Tehdy trjebachu we Łužicy jara wjele wučerjow. A do-

kelž bě so Jur hižo w Lipsku ze zajimom wěnował pedagogice a bě při tutym studiju docpěl wulke wuspěchi, bu do přeňeje samostatneje služby za Serbow powołany jako wučer. Je drje wěrno, zo bě, předy hač swoje přeňe samostatne wučerske městno nastupi, hišće krótki čas pomocny wučer w Žitawje.

Jur měješe mnoho planow a mnoho žedźbow. Wosebje žedźše za tym, byc z fararjom! Chcyše wosebje serbsce předować. A potom chcyše pisać. Chcyše pisać knihi za swój narod, a to nic jenož knihi z ryzy nabožnym wobsahom. Chcyše pisać wo wěcach wšednego žiwjenja, wo jeho bolosćach a čežach, ale tež wo radosćach, wo winowatosćach, kotrež dyrbí kóždy spjelnić, kotryž chce za Knjezom hić. A tak mějachu tež knihi wo wšednych wěcach stajnie wjeśc na jenički prawy a trébny puć.

Jur měješe tež zádość, wědomostnje džělać, wosebje na pedagogiskim polu.

Ale přińdže wójna. A přińdže bitwa pola Budyšina. Hnydom zaby wšě swoje plany, žedźby a nadžije. Słyšeše jenož stonanie ranjennych a čežko chorych, słyšeše jenož rozkaz boži, zo runje tudy, mjez tymi čerpjacymi a wobhim ludžimi, kiž běchu často na kromje zadwelowanja, zo je tudy jeho městno, městno předarja božego słowa! A džěše. Cyly měsac chodźeše wot ťoža k ťožu, njewuhibny so žanomu městnu, hdźež měješe člowjeska duša zádość za žiwym słowom, za słowom nadžije a lubosće.

Widžeše mnoho bolosów, mnoho čerpjenja. A tam, hdźež ležachu ludžo a wuměrachu nic na zranjenje, ale na tyfus a na druhe natykliwe chorosće, tež tam wón bě! Tež tam žedźachu za słowom Božim!

A natykny so. Zestabjeny přez njepřetornjenu službu mjez ranjennymi a chorymi, njewuspaný a skoro wuhlödneny, dokelž njeb sej ani čas brał, dosć so najěsc, podleža w tak krótkim času mordarskej chorosći, zo njeje to skoro wérje podobne. Zemrě skoro na puću wot jednoho choroloža k druhemu.

Ženie njeje stał na kłetcje jako farar. Ale za tón jedyn měsac, jako telko ranjenny a chorym pokazowaše puć k Bohu a k Jézusej Chrystusej, je byl zawěscé jedyn z najlepsich swědkow božich. A to nic jenož ze słowom, ale ze swojej službu, ze swojej lubosće połnej službu wšěm, kotoriž ju tehdhy tak jara trjebachu.

Jurij Jur zemrě w Budyšinje runje měsac po tym, zo běchu so pola tutoho krasneho města wutřeli prěje wójnske wutřele. Zemrě njedželu, dnja 20. junija lěta 1813. Bě šesćadwaceći lět starý ...

Jakub Bart-Cišinski:

*Štož spóznał sy za prawo, winowatosć,
to dyrbiš dać we skutkach k žiwjenju zrosć.
Muž špatny nož komadzi so bludzo:
Kak sudžić to budža drje ludžo?
Serb sym, Serb swérny wostanu,
do swęta młodzenc hordže trubi.
Hlej, džélo lóše, češi pjenjez so
we Němcach zabłysknje, a chwatajo
wón jako muž so z Serbow zhubi!*

„Što je swoboda?“

K swětowemu dnjej modlenja žonow 1980

Prašenje našeho nadpisu stajeja sej žony w Thailandzje. Je to woprawdze zajimawa tema!

Thailand-thaikraj rěka „kraj swobody“. W lěće 1939 so dotalny Siam přemjenowa, a ludžo, zavěscé wot swojego knježerstwa wotpowědnje wobliwowani, měnjachu, zo su woprawdze w samej a prawej swobodze a demokratiji živi.

W tekstach za lětuši dženj modlenja žonow prašeja pak so křesčanske žony z Thai-kraja: „Što je poprawom prawa swoboda?“ Wone su spóznali, zo swoboda, wšo činić směć, štož so kóždemu chce, njeje prawa. Wona je w jich kraju wjedla k nowym formam wotročstwa, njewólnistwa, kaž wone same praja.

Znutřkowne katolskeje cyrkwy w Zdžéri

Hdyž čitamy (na př. w tydzeniku našeje kraje) cyrkwe „Der Sonntag“, štož su thailandske žony pisali, spóznajemy, zo ma tute prášenia jara wjele z politiskimi problemami čini. Dyrbimy žonam z njesocialistiskeho kraja dzakowni być, zo pokazuju nam tajki konkretny puć křesánskeho myslenia bjez stracha před nižinami politiki!

C. P.

POWĘSCÉ

Budyšin: Lětna rozprawa: W lěće 1979 bu tu wukřcene 30 džéci, 1978: 44. Konfirmandow běše 45 džéci a 4 dorosčenych (25 a 7). 11 porow bu tu zwěrowane (18). 84 (100) zemrětych bu na pohrjebničas wosady pochowané. 1 196 (976) wosadnych bě k spowědži, 204 muských a 902 žónskich. W božím domje mějachmy 35 króć spowědž (39) a w domach 38 (40) króć. Serbskich spowědnych běše 28 (21). Słowne kemše: w Michałskej cyrkwi 65 němskich a 14 serbskich, w Malym Wjelkowie 11, na Židowje 13 a w Ratarjecach 7.

W šém lubym swérnym praju nětk džakownje: Přewodź was Boh! P. A.

Porsicy: Rozprawa (w spinkach rozdželenje po splahach; runje tak pola Budyšinka): Swjatu krčeniu dosta 9 džéci (4 a 5). Božmončku konfirmērowa so 11 młodostnych (4 a 7). Cyirkwince zwěrowachu so 3 pory. Cyirkwince pohrjebanych bu 22 wěriwych (12 a 10).

W cyrkwi w Poršicach bě kóždy měsac jónu serbska boža služba a he-wak přeco němska.

Wosebite wjeselo bě cyrkwinska swjatočnosť a zasowidženie jubilejnych konfirmandow lětnika 1929 na njedželi Exaudi. J. P.

Budyšink: Krčenych bu tu 5 džéci (3 a 2). 6 młodostnych bu konfirmērowanych (2 a 4). Tuči džechu zeleny štvr̄tak přeni króć k božemu wotkazanju, na wječornych kemšach. Dwaj poraj daštej so cyirkwince zwěrować, a 6 ludži so cyirkwince pochowa, z božej službu. J. P.

Budyšink: Wosebile wjeselo bě za cylu wosadu, zo móžešo so wjedrowa chorhoj na wěži cyrkwe přez koprový křiž narunać. Křiž je na kuli a toporje, wobaj stej pozločanej. Zhotowil je to mišter Winter ze Šerachowa, připravili su to wuškne ruki z Budyšinka.

W kuli su stare sakske pjenjezy — a nowe je lopjeno ze słowami japo-štoła Pawoła z lista na Galatských: „My pak mamy so chwalić w křižu našeho knjeza Jézu Chrysta. W nim je za nas spomōženie, živjenje a zrowastače.“ J. P.

Hodžíj: W lěće 1979 wukřichmy tu 27 džéci a 3 dorosčenych. Wosom krčenjow bě na kemšach. Konfirmērowanych bu 27 młodostnych a 2 dorosčenaj. 69 razow swječeše so bože wotkazanje, mjezitym 9 króć serbsce. 18 razow swječeše so bože wotkazanje w domach. Bibliski tydžen přewjedze so we wosadze šešć króć, kóždy króć po šešć wječorach a kóždy raz z wotzamknjenjom njedželu na kemšach z božim wotkazanjom. Kemše w lěsu móžachu so njepřihodného wjedra dla jenož trójce přewjesć.

Kemše za džéci wotměchu so 56 razow. 194 džéci chodži na nabožinu a na pačersku wučbu.

Za našu wosadu nahromadži so 29 300 hriwnow, z toho wosebje za wobnowjenje cyrkwe 10 638,50 hr. Wosebje dary za wobnowjenje cyrkwe wučinichu 8 542 hr a za nowe byrgle 6 350 hr.

Cyirkwinskih dawkow nazběra so w lěće 1979 60 074,20 hr. To je dwaj tysac hriwnow wjac hač lěto do toho!

Za „Chléb za swět“ nahromadži so 2 915 hr a za Simbabwe 663 hr.

Wosebje naspolnić ma so, zo po-radži so nam w nazymje, w Čerwje-nych Noslicach na našim kérchowje wosadny dom z hotowych dželov natwarić. Dospołnje hotowy budže wón nazymu 1980. Z tym su so prócwanja, kotrež 25 lět trajachu, k zbo-žownemu kóneču dowjedli. K. P.

Njeswačidlo: Rozprawa jenož serbskeho džela wosady: W serbskej rěči mějachmy tu jedne werowanje, jedyn pohrjeb a jednu adwentnu po-božnosť w Rakecach, na kotrež so z našeje wosady 14 ludži wobdželi. Na 10 serbskich kemšach wobdželi so do-hromady 143 wosadnych. Bože wotkazanje bě 9 razow na kemšach a jedyn raz do domu. Čitarjow „Pomhaj Boh“ mamy 106.

Rakecy: Lětna rozprawa 1979 (w spinkach ličby lěta 1978): Krčenjow 40 (44), konfirmandow 33 (35), wero-wanow 13 (17), pohrjebow 40 (54), spowědnych 1 543 (1 314), wrustupy: 1 (4). Přerězny wopyst serbskich kemšow: 16 (25). Najlepje wopystane kemše běchu konfirmacijne (536) a naj-spatnišo wopystane na swjatu trojicu (23). Kolekty přinjesechu 17 990 hr (17 821), dary 13 836 (22 199) hr.

Budestecy: Kóždu prěnu njedželu w měsacu zetkamy so my ewangelscy Serbja našeje wosady k serbskim kemšam. Njedželu, 2. měrca, běchmy přez dwaceći. Za nas zamotwity je knjez farar na wotpočinku, Lazar, ale wón nima stajnje sam kemše. Často sčele nam druhich předarjow, a tak mamy wěstu lépšinu přez to, zo sly-šimy stajnje zaso druheho předarja.

Budyšin: Na serbskich kemšach njedželu, 2. měrca, běchmy zaso na-hladna črjódka Šerbów. Mamy pak stajnje hišće nadžiju, zo móhli hišće mnozy druzy přinj.

Hodžíj: Knjez farar Pietzsch skedž-bni redaktora na 175. posmrjene na-rodiny přenjeho serbskeho ludoweho basnika Pětra Młonička (19. 3. 1805 so wón narodži). Pětr Młoniček je tak zajimawa a typisce křesánska wosobina, zo wozjemwimy w přichodnym čisle dleši nastawk wo nim! Wutrobny džak skedžbnemu Hodžíjskemu fararjej, kiž jako Němc so wuběrnje tež za nas prouje!

Rakecy: Pjatk, 1. februara wotmě so tu zaso schadžowanje „Serbskeho blida“. Hladkosće dla běchmy je-nož malo člonow. Tola mějachmy jara žiwu a angažowanu rozmołwu wo prašenjach žiwjenja w našej socialistiskej towarzinosći. Wobhladachmy sej z wulkej sylu Rakečanskich wosadnych, kotrež so w samsnym času w „farskej bróžni“ schadžowachu, swětiowobrazy wo zajězdze skupiny Rakečanow do ZRN (Bremen) a Ni-žozemskeje. C. P.

Genf: Za „dalewjedženje a spěcho-wanje wotputanja“ je so Swětowa ra-da cyrkwowej w wozjewjenju po pjeđnyskom zeidženju eksekutiwneho wuběrka rady wuprajila. Gre-mij rěci wo „rosčacych strachach za měr“. Mjenuje so mjez druhim wob-zamknjenje NATO, twarić w Europje rakety srđežne dalokosće. Eksekutiwne wuběrki, ke kotremuž přisluša naš krajny biskop dr. Jan Hem-pel, namołwieše 300 protestantiskich, anglikanskich a prawosławnych cyrk-wijow k dželu za měr.

Serbske bože služby w aprylu 1980

4. 4. — Čichi pjatk

Bart 8.00 hodž. z božim wotkaza-njom (S. Albert)
Minakał 8.30 hodž. z božim wot-kazanjom (Feustel)
Rakecy 9.30 hodž. z božim wotkaza-njom (J. Lazar)
Budyšin — Michałska 14.00 hodž.
z božim wotkazanjom (Wirth)
Bukecy 14.30 hodž. z božim wot-kazanjom (G. Lazar)
Hrodžiščo 15.00 hodž. z božim wot-kazanjom (S. Albert)

6. 4. — 1. dženj jutrow

Hrodžiščo 8.30 hodž. kemše (S. Al-ber)

Budestecy 14.00 hodž. kemše (Bött-ger)

7. 4. — 2. dženj jutrow

Bukecy 9.00 hodž. kemše (G. Lazar)
Njeswačidlo 10.00 hodž. kemše (C. Pjech)

13. 4. — 1. njedžela po jutrach

Huska 10.00 hodž. kemše (Wirth)

20. 4. — 2. njedžela po jutrach

Bart 8.30 hodž. kemše (S. Albert)
Poršicy 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Wirth)

Budyšink 10.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Wirth)

27. 4. — 3. njedžela po jutrach

Minakał 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Feustel)

Klukš 8.30 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Wirth)

Połpicy 10.00 hodž. kemše z božim wotkazanjom (Wirth)

Chwaćicy 10.00 hodž. kemše (S. Albert)

4. 5. — 4. njedžela po jutrach

Budyšin-Michałska 9.00 hodž. kemše (Wirth)

Budestecy 14.00 hodž. z božim wot-kazanjom (Wirth)

Pomhaj Boh, časopis ewangelskich Šerbów. — Wuchadža jónkróć za měsac z licencu čo. 417 Nowinarskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR. — Rjadejue Konwent serbskich ewangelskich duchownych. — Hłowny zamotwity redaktor: Farar Cyril Pjech, 84 Riesa 11, Wind-mühlenstraße 17, tel. 44 91. Ekspedicija: Farar G. Lazar, 8601 Bukecy (Hochkirch, Kirchweg 3). Přinoški a dary na konto Sorbsche evangelische Superintendentur Bautzen Sp. Bautzen 4962-30-110! — Ludo-we nakladnistwo Domowina Budyšin. — Cišć: Nowa Doba, čišćernja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-459)